

ΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΣΥΓΧΡΟΝΟΝ ΚΟΣΜΟΝ

Τοῦ κ. ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ Α. ΖΟΜΠΑΝΑΚΗ

Διδάκτορος τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Ρώμης καὶ Συμβούλου Δημοσίων Σχέσεων

“Υπὸ πολλῶν ὑπεστηρίχθη ἡ ἀποψις, ὅτι ὁ αἱών μας εἶναι «αἱών πεπρωμένων». Λιαν σημαντικαὶ ἀνακατατάξεις καὶ μεταλλαγαὶ ἐσημείωσαν τὴν παρουσίαν των κατὰ τὰς ἡμέρας μας, εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς.

‘Η ἀλματώδης πρόοδος εἰς τὸν τομέα τεχνικῆς, αἱ ἀλλαγαὶ εἰς τὴν μορφὴν τῶν κοινωνικῶν συστημάτων, ἡ συντελεσθεῖσα πρόοδος εἰς τὸν τομέα τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως τῶν διαφόρων λαῶν, ἡ ἀνύψωσις τῆς πνευματικῆς στάθμης τοῦ ἀτόμου καὶ ἡ ὡς ἐκ τούτου νέα αὐτοῦ θέσις εἰς τὴν κοινωνίαν, τέλος, ἡ πορεία τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τοὺς μυστηριώδεις καὶ ἀνεξιχνιάστους κόσμους τοῦ ἀπείρου, εἴναι μερικαὶ μόνον ἀπὸ τὰς ἀνακατατάξεις καὶ μεταλλαγὰς αἱ ὄποιαι ἐπέφερον βαθεῖαν τομὴν εἰς τὴν ζωὴν τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν λαῶν.

‘Αναριθμήτα προβλήματα δημιουργεῖ ὀλονὲν ὁ αἱών μας καὶ τὰ ὄποια καλεῖται ὁ σύγχρονος ἀνθρώπος διὰ διαφόρων μέσων καὶ μεθόδων νὰ ἀντιμεπίσῃ. ‘Η σημερινὴ κοινωνικὴ καὶ οἰκονομικὴ πραγματικότης συνεχῶς ἐπιζητεῖ καὶ ἀπαιτεῖ τὴν δημιουργίαν φορέων μεθόδων καὶ θεσμῶν, διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν καταστάσεων, εἰδικῶν συνθηκῶν καὶ προβλημάτων. Οὔτως, ἔχουν δημιουργηθῆ κατὰ τὰς ἡμέρας μας πολλοὶ θεσμοί, φορεῖς τῆς δραστηριότητος, μέσω τῶν ὄποιων ἐπιζητεῖται ἡ ἐπίλυσις τῶν προβλημάτων τοῦ συγχρόνου ἀνθρώπου. Παραλλήλως, ὅμως, πρὸς τὴν ἐμφάνισιν τῶν νέων θεσμῶν, φορέων καὶ δραστηριοτήτων, ὑπάρχουν καὶ πολλαὶ περιπτώσεις κατὰ τὰς ὄποιας, παλαιοὶ θεσμοὶ καὶ δραστηριότητες προσαρμόζονται πρὸς τὸ πνεῦμα καὶ τὰς συνθήκας τῶν νέων καιρῶν.

Μεταξὺ τῶν παλαιῶν θεσμῶν, οἱ ὄποιοι προσηρμόσθησαν πρὸς τὰς ἀνάγκας καὶ τὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς μας, εἴναι καὶ ὁ θεσμὸς τῶν Δημοσίων Σχέσεων.

Δημιούργημα τοῦ 20οῦ αἰῶνος, ὑπὸ τὴν σημερινήν του μορφήν, πανάρχαιος ὡς πνεῦμα καὶ ίδεολογία, ὁ «καινοφανῆς» οὔτος θεσμὸς ἔλκει τὴν καταγωγήν του ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων, τὰς ρίζας του δὲ δυνάμεθα νὰ εὔρωμεν εἰς ὅλας τὰς περιόδους τῆς ἀνθρωπίνης ιστορίας. ‘Ο θεσμὸς οὔτος, ἔρχεται νὰ συμβάλῃ σήμερον εἰς τὴν ἐπίλυσιν πολλῶν προβλημάτων, τὰ ὄποια ἐμφανίζονται εἰς τὰ πλαίσια τῆς οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς ζωῆς, γενι-

κώς, νὰ ἐπιβοηθήσῃ τὸν σύγχρονον ἀνθρωπὸν εἰς τὴν προσπάθειάν του ὅπως προσαρμοσθῇ εἰς τὰ νέα δεδομένα καὶ τὰς νέας συνθήκας, τὰς ὁποίας ἔδημοιόργησαν ἢ τεχνολογικὴ πρόοδος καὶ ὁ σύγχρονος πολιτισμός.

Εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς ἔχει ἐφαρμογὴν ὁ θεσμὸς τῶν Δημοσίων Σχέσεων σήμερον. ‘Ἡ ἐμπειρία δὲ πεντήκοντα καὶ πλέον ἐτῶν εἰς τὴν Ἀμερικὴν καὶ εἰκοσι περίπου ἐτῶν εἰς τὴν Εὐρώπην ἀπέδειξαν, ὅτι ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ἀρχῶν καὶ τοῦ πνεύματος τῶν Δημοσίων Σχέσεων τόσον εἰς τὸν χῶρον τῆς ἐπιχειρήσεως, ὅσον καὶ εἰς τὸν χῶρον τοῦ Κράτους εἶναι ἀναγκαῖα καὶ ἀπαραίτητος.

Αἱ Δημόσιαι Σχέσεις ἔχουν κυρίως ἐφαρμογὴν εἰς τὸν ἐπιχειρηματικὸν τομέα. Τοῦτο δέ, διότι ἐκεῖ τὸ πρῶτον ἐνεφανίσθησαν καὶ ἐκεῖ ἀνειλίχθησαν. ‘Ο Ivy Lee, ὁ πρωτοπόρος τῶν σημερινῶν Δημοσίων Σχέσεων εἰς τὸν ἐπιχειρηματικὸν τομέα, τὸ πρῶτον ἐφήρμοσε τὰς ἀρχὰς τῶν Δημοσίων Σχέσεων. ‘Ἀλλωστε καὶ τότε, ὡς καὶ κατὰ τὰς ἡμέρας μας, ἡ ἐπιχείρησις, περισσότερον πάσης ἄλλης ὡργανωμένης μονάδος ἔχει ἀνάγκην διὰ πολλοὺς λόγους τῶν ὑπηρεσιῶν τῶν Δημοσίων Σχέσεων.

‘Ἡ σημερινὴ ἐπιχείρησις ἔχει κατανοήσει τὸ γεγονός, ὅτι διὰ νὰ ἐπιζήσῃ πρέπει νὰ ἔχῃ τὴν εύνοϊκὴν διάθεσιν τοῦ κοινοῦ, τῆς κοινῆς γνώμης, τῶν καταναλωτῶν, πελατῶν. τῆς «κοινότητος» εἰς τὴν ὁποίαν ἀναπτύσσει τὴν δραστηριότητά της, καὶ γενικῶς ὅλων τῶν ὅμάδων, αἱ ὁποίαι ἐπιδροῦν ἐπὶ τῆς ἐπιχειρηματικῆς της ζωῆς.

Πρέπει ἐπίσης ἡ ἐπιχείρησις νὰ δημιουργήσῃ καλάς σχέσεις μετὰ τοῦ προσωπικοῦ της, γενικῶς μετὰ τοῦ κοινοῦ, ἄλλως δὲν δύναται νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν ρόλον της, δ ὁποῖος συνίσταται εἰς τὴν παραγωγὴν εἰδῶν’ ἀνωτέρας ποιότητος διὰ τὴν κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν καὶ τὴν πρόοδον τῶν ἀτόμων. ‘Ἀλλὰ ἡ σημερινὴ ἐπιχείρησις κατενόησε καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι παραλλήλως πρὸς τὴν ἐπιδιωξιν τοῦ κέρδους, ἔχει καὶ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐκπληρώσῃ καὶ μίαν κοινωνικὴν ἀποστολήν. ‘Ἡ κοινωνικὴ δὲ αὕτη ἀποστολὴ ἐκφράζεται μὲ τὴν ἀντίληψιν ὅτι αἱ οἰκονομικαὶ μονάδες δὲν ἀποτελοῦν πλέον ἀνωνύμως «κεχωρισμένας» ὀντότητας, ἀλλὰ ὅτι μετέχουν τῆς κοινωνικῆς ζωῆς καὶ διαδραματίζουν ἔνα κοινωνικὸν ρόλον. ‘Ἡ ἐπιχείρησις, δηλαδή, δὲν πρέπει νὰ ἐργάζεται μόνον δι’ ἴδιον ὅφελος ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἔξυπηρέτησιν τοῦ κοινοῦ συμφέροντος (public interest).

Κατενόησεν ἐπίσης, ὅτι ἔχει ἐπωμισθῇ καὶ μίαν κοινωνικὴν εὐθύνην (social responsibility) καὶ ὅτι ἔχει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ καταστήσῃ περισσότερον γνωστὰ τὰ προβλήματά της πρὸς τὸ κοινὸν ἐφαρμόζουσα τὴν πολιτικὴν τοῦ ἀνοικτοῦ οἴκου (open house) καὶ τῶν ἀνοικτῶν θυρῶν (open doors).

Εἰς δλας τὰς ὡς ἀνω ἐπιδιώξεις τῆς ἐπιχειρήσεως, ἡ συμβολὴ τῶν Δημοσίων Σχέσεων εἶναι οὐσιώδης.

Κατ’ ἀρχάς, αἱ Δημόσιαι Σχέσεις δημιουργοῦν τὴν συμπάθειαν, τὸ γότρον καὶ τὸ κῦρος. Συντελοῦν εἰς τὴν δημιουργίαν τῆς καλῆς ἐπιχειρηματικῆς εἰκόνος (corporate image), ἡ ὁποία εἶναι σήμερον ἀπαραίτητος, ἵνα ἡ ἐπιχείρησις ἀποκτήσῃ τὴν Δημοσίαν κατανόησιν καὶ ἐπιδοκιμασίαν.

Αἱ Δημόσιαι Σχέσεις ἐπίσης συμβάλλουν εἰς τὴν ἐπίλυσιν τῶν προβλημάτων, τὰ δόποια ἀναφύονται μεταξὺ Διοικήσεως καὶ προσωπικοῦ. Ἐξ ἄλλου δημιουργοῦν προϋποθέσεις διὰ τὴν ἀνάπτυξιν κλίματος διοιλόγου μεταξὺ ἐπιχειρήσεως καὶ τῶν διαφόρων διμάδων τοῦ κοινοῦ.

Τέλος, μετουσιώνουν ἐμπράκτως τὴν νέαν ἐπιχειρηματικὴν νοοτροπίαν, ἡ ὅποια δίδει εἰς τὴν ἴδεαν τῆς ἔξυπηρέτησεως τοῦ κοινοῦ συμφέροντος, μίαν ἀξιόλογον θέσιν εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς τοῦ ἐπιχειρηματικοῦ ἔργου.

Ἄλλὰ ὁ θεσμὸς τῶν Δημοσίων Σχέσεων, ὡς ἐλέχθη καὶ προηγουμένως, δὲν ἔχει μόνον ἐφαρμογὴν εἰς τὸν ἐπιχειρηματικὸν τομέα, ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλους τομεῖς, διτοις εἰς τὸ Κράτος, εἰς τὸν Στρατόν, εἰς τὴν Ἐκπαίδευσιν, εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, εἰς τὰ Σώματα Ἀσφαλείας, εἰς τὰ διάφορα Ἰδρύματα κλπ.

Μεγάλον ἐνδιαφέρον παρουσιάζει ἡ ἐφαρμογὴ τῶν Δημοσίων Σχέσεων εἰς τὸν δημόσιον τομέα, ἔνθα δὲ θεσμὸς ἔχει εὐρεῖαν ἐφαρμογὴν σήμερον εἰς ὅλα τὰ Κράτη τοῦ ἐλευθέρου κόσμου. Διὰ τῶν Δημοσίων Σχέσεων δέ, ἐπιζητεῖται νὰ μειωθῇ ἡ ἔντασις, ἡ ὅποια ὑφίσταται μεταξὺ Κράτους καὶ πολίτου καὶ νὰ ἀναπτυχθῇ τὸ κλῖμα ἀμοιβαίας κατανοήσεως καὶ καλῆς θελήσεως μεταξὺ τῶν δύο τούτων παραγόντων.

Διότι, ἐνῷ τὸ σύγχρονον Κράτος ἐσημείωσε τεραστίας προόδους εἰς τοὺς διαφόρους τομεῖς τῆς οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς ζωῆς, δὲ ρυθμὸς ἔξελιξεως τῶν σχέσεων πολίτου καὶ Κράτους ὑπῆρξε βραδύς. Εἶναι γενικῶς παραδεδεγμένον, ὅτι εἰς τὸ σύγχρονον Κράτος τοῦ ἐλευθέρου κόσμου ὑφίσταται μία ἔντασις εἰς τὰς σχέσεις Κράτους καὶ πολίτου. Ἡ ἔντασις δὲ αὐτῇ ἐπιδρᾷ δυσμενῶς ἐπὶ τῆς λειτουργίας τῆς κρατικῆς μηχανῆς. Τὰ ὅργανα τὰ ὅποια ἐκπροσωποῦν τὸ Κράτος εἰς τὰς σχέσεις του μετὰ τοῦ πολίτου ἀφ' ἐνός, ἀλλὰ καὶ ὁ πολίτης ἀφ' ἑτέρου δὲν ἔχουν συνειδητοποιήσει τὰ καθήκοντα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τὰς ὅποιας ἔχουν ἔναντι ἀλλήλων. Οἱ ἀσχολούμενοι σήμερον μὲ τὰ θέματα καὶ τὰ προβλήματα τοῦ Κράτους, συνιστοῦν τὴν μείωσιν τῆς ἔντάσεως καὶ τὴν γεφύρωσιν τοῦ χάσματος, τοῦ ὑφισταμένου μεταξὺ Κράτους καὶ πολίτου. Ἐπισημαίνουν δὲ τοὺς κινδύνους, οἱ δόποιοι δύνανται νὰ προκύψουν ἀπὸ τὴν ὑφισταμένην τοιαύτην κατάστασιν. Τὴν συμφιλίωσιν Κράτους καὶ πολίτου προσδοκοῦν καὶ δι' αὐτὴν ἐργάζονται αἱ Δημόσιαι Σχέσεις εἰς τὸν χῶρον τῆς Δημόσιας Διοικήσεως. Διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν Δημοσίων Σχέσεων εἰς τὴν Δημοσίαν Διοίκησιν, τὸ Κράτος πλησιάζει τὸν πολίτην, ἀλλὰ καὶ ὁ πολίτης ἔρχεται πλησίον τοῦ Κράτους. Ἀποκαθίσταται οὕτως, τὸ κλῖμα ἀμοιβαίας κατανοήσεως καὶ καλῆς θελήσεως μεταξὺ πολίτου καὶ Κράτους καὶ γεφυροῦται τὸ χάσμα, τὸ δόποιον ὑφίσταται μεταξὺ αὐτῶν. Τὴν εὐθύνην διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν Δημοσίων Σχέσεων εἰς τὸν χῶρον τοῦ Κράτους, ἔχουν, κατὰ κύριον λόγον, τὰ ἐκπροσωποῦντα τὸ Κράτος ὅργανα. Δὲν ἔχει δῆμος μόνον ἡ Δημοσία Διοίκησις τὴν εὐθύνην τῆς ἐφαρμογῆς τῶν Δημοσίων Σχέσεων ἐνταῦθα, ἀλλὰ καὶ ὁ πολίτης. Οὕτος ὀφείλει νὰ ἐγκολπωθῇ τὴν ἀποψιν ὅτι ἔχει ἔναντι τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου ὡρισμένα καθήκοντα καὶ ὑποχρεώσεις καὶ διτοις τὰς σχέσεις του μετὰ τοῦ Κράτους πρέπει νὰ βασίζῃ ἐπὶ τῆς ἀληθείας καὶ τῆς εἰλικρινείας. Νὰ συνειδητοποιήσῃ προσέτι τὸ γεγονός ὅτι ἀποτελεῖ ἔνα ίστὸν τοῦ κοινωνικοῦ

κορμοῦ, ὅτι πρέπει εὐκόλως καὶ ἄνευ διαμαρτυριῶν θὰ θυσιάζῃ τὸ ἀτομικὸν του συμφέρον διὰ τὸ γενικὸν συμφέρον καὶ ὅτι τέλος, δὲν πρέπει νὰ ἀναμείνῃ· τὰ πάντα ἀπὸ τὸ Κράτος. Ἀντιθέτως ὁ πολίτης ὀφείλει νὰ ἔρχεται ἀρωγὸς καὶ συμπαραστάτης εἰς τὴν προσπάθειαν τοῦ Κράτους, ἡ δόποία σήμερον ἔχει ὡς ἀντικείμενόν της τὴν εὐημερίαν τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου καὶ τὴν ἔξυπηρέτησιν τοῦ κοινοῦ συμφέροντος.

Ἐκ τῶν ὧς ἄνω λεχθέντων προκύπτει σαφῶς ὅτι ὅντως ἀγαθοποιὸς ἀποθαίνει ἡ ἐφαρμογὴ τῶν Δημοσίων Σχέσεων εἰς τὸν διαφόρον τομεῖς τῆς συγχρόνου ζωῆς. Θεσμὸς παλαιὸς ἀλλὰ προστηρυμοσμένος εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ συγχρόνου κόσμου, ἔρχεται νὰ ἐπιλύσῃ πρόβληματα, νὰ ἀμβλύνῃ ἀντιθέσεις, νὰ συμφιλιώσῃ ἀντιθέτους ἀπόψεις, ρεύματα καὶ συμφέροντα, νὰ φέρῃ πλησίον ἀλλήλων ἀντιμαχομένας διμάδας, νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν δημιουργίαν κλίματος διαλόγου καὶ γενικῶς νὰ φέρῃ τοὺς ἀνθρώπους πλησίον ἀλλήλων.

ΛΟΓΙΣΤΗΣ,,

Μηνιαία Λογιστικὴ Φορολογικὴ καὶ Οἰκονομικὴ

Ἐπιθεώρησις

Ἐπιστημονικὸν καὶ Ἐπαγγελματικὸν Βῆμα τῶν

Ἐλλήνων Λογιστῶν

ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ: Οἱ κορυφαῖοι τῶν Ἐλλήνων καὶ ξένων Ἐπιστημόνων καὶ εἰδικῶν.

ΕΝΗΜΕΡΟΤΗΣ: Ἐπὶ τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ φορολογουμένου, τῆς φορολογίας τοῦ εἰσοδήματος, τοῦ Κώδικος Φορολογικῶν Στοιχείων, τῶν Διοικητικῶν λύσεων καὶ τῶν ἀποφάσεων τῶν φορολογικῶν Δικαστηρίων καὶ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας καὶ νομολογίας.

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ: Ἀρθρα καὶ μελέται ἐπὶ τῶν σπουδαιοτέρων θεμάτων τῆς Λογιστικῆς, τῆς φορολογίας καὶ τῆς ίδιωτικῆς οἰκονομίας. Ἐπαγγελματικὴ κίνησις τῶν Ἐλλήνων Λογιστῶν.

Ἐγγραφαὶ συνδρομητῶν εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ «ΛΟΓΙΣΤΟΥ»

Οδὸς Πανεπιστημίου 44 — Ἀθῆναι (τηλ. 622.737)